

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILA SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski fah 342 • Telefon uredništva 30-866 i 26-105, uprave 30-866 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 14 jula 1939

God. X • Broj 28.

Sokoli i Junaci za jugoslovensko-bugarsko bratstvo!

Посета југословенског Соколства браћи бугарским Јунацима личила је заиста на големи талас, који је кроз шест дана преплавио био све улице, све тргове и сва јавна места лепе и гостољубиве бугарске престонице испод Витоше планине. Братска Софија је кроз тих шест дана наједном била претворена у заједничку бугарско-југословенску варош, — без икакве употребе силе, као што је то данас у пракси, — већ искреним изливом братске љубави и добре воље. Где год се човек окренуо, могао је да види Бугарина и Југословена, Соколицу и Јунакињу, како срдечно разговарају, сваки на своме језику, а ипак се одлично разумеју, не само сродним речима истог порекла и звука, већ и сродним мислима, жељама, настројењима и обичајима. Још једном се показало на делу да од Црног до Јадранског Мора, у југословенском и бугарском народу, леже дубоко усађени сви елементарни предуслови за непорушиву хармонију и заједницу борба и напора, те да старо јединство крви, културе, језика, страдања и жртава за ослобођење живи инстинктивно и данас у обе државе, тражећи да дође до пуног изражаја у свакидашњем животу, те у читавом културном, економском и политичком раду, код обих братских народа.

То што је Соколство овом својом посетом хтело да изрази, постигнуто је у пуној мери. Преко 7.000 Соколова из свих крајева Југославије, хтело је и желело, да баш у данашњим данима, критичним за цео свет, па и за словенство, заједно са бугарском браћом покаже, да словенство не познаје катастрофе, те да је оно такође талас, који се бранома даде заустављати, али не загушити, па ће и из данашње кризе изаћи јаче и поносније, као што је то и до сада увек био случај. Осећаји словенске солидарности које су манифестирали бугарски Јунаци, на сваком кораку, показали су да су се жеље југословенског Соколства на том подручју потпуно поклапале са њиховима.

Нарочита пак жеља југословенског Соколства, била је та, да у данашњим пресудним временима, још једном обнови, у загрљају са бугарском браћом, свети завет Јужног Словенства, да сва тешка прошлост између два братска народа на Балкану треба да се збрише и да се уместо ње проводи најискреније братство, које није утврђено само у дипломатским актима, већ је израз дубоке и несавладиве жеље најширих народних слојева на обим странама.

Све што смо видели и доживели у Софији за ових шест дана, показало нам је, да није узалудан био занос наших чланова, да поћу у посету бугарској браћи, те да је тиме уписан још један светао датум у зидању лепше јужнословенске будућности на Балкану. Браћи бугарским Јунацима, као и читава бугарском народу, а нарочито његовој царској престолници нека је вечита хвала за незаборавне часове љубави и одушевљења, које смо заједнички преживели. А да им љубав узвратимо љубављу: већ сада их из пуна срца и душе позивамо и раскриљених руку чекамо, на нашем великом слету у Београду, г. 1941!

Здраво, дакле, бугарска браћо, и — довиђења!

Veličanstvena poseta naših Sokola bugarskim Junacima

Golem je, zaista, занос био потребан, да се изведе онако величанствена посета, kakvu је југословенско Соколство učinilo браћи, бугарским Јунацима, приликом њиховог svečanog sleta u Sofiju, od 8 do 12 jula.

Sam put, bio је и прилично težak i

komplikovan. Pošto се gotovo u svima župama u poslednji čas prijavilo više izletnika nego što је bilo predviđeno, to su svi vozovi bili sabiti, ali је u ovima ipak vladalo srdačno raspoloženje i oduševljenje i sve је sa najvećom radošću očekivalo da u

Nj. V. Car Boris drži govor na sletu

gleda bele kalpake bugarske braće. Među Sokolima ih је bilo mnogo koji su se sećali oduševljenja iz sleta g. 1935 u Sofiji, ali daleko је veći broj bio onih koji nisu još imali prilike da vide Bugarsku, pa su puni razdraganog zanosa pozdravili prve bugarske zastave i prvu bugarsku braću, koju su ugledali, čim su prešli staciju kod Canribroda.

Dolazak u Sofiju

Desetak zasebnih sokolskih vozova kretalo se iz Jugoslavije za Bugarsku i stizalo u Sofiju u razmacima od petka do subote ujutru. Već kroz Jugoslaviju bili su ti vozovi na mnogim stanicama srdačno dočekani, ali naročito srdačni su bili dočeci u Nišu i u ostalim varošima Srbije. Dragoman је, međutim, bio sav u zastavama i zelenilu, a na stanicі је od jutra do večeri neprestano svirala muzika. Pretstavnici vođstva bugarskih Junaka, zajedno sa predsednikom dragomanske opštine, okruženi mnoštvom naroda, u junačkim i narodnim odorama, sa radošću su pozdravljali pretstavnike pojedinih župa i pretstavnike Saveza, i sklapani poznanstva sa brojnim Sokolima.

Putem do Sofije, na svim stanicama, svečano isklеčenim, pozdravljao је narod, a svuda su se sretale čete Junaka koje su kretale za Sofiju. Posve naravski da su najsrdačniji dočeci bili u Sofiji, gde је, od jutra do kasno u noći peron i trg oko stanice bio neprestano opsednut od Junaka i naroda. Sa naročitim oduševljenjem bili su pozdravljeni vozovi koji su stigli u zgodne časove, izjutra, ili pod večе, a naročito župe beogradska, novosadska, skoplјanska, ljubljanska itd. Burno su aklamirani bili i Crnogorci, od kojih su mnogi bili u narodnim nošnjama, a zatim Dalmatinci, pa ruski Sokoli itd.

Nešto pre podne, u petak su stigli pretstavnici Saveza Sokola K. J., Dr. V. Belajčić, Dr. Gradojević, arh. M. Smilјanić, Dr. Arsenijević, Miloš Stanojević itd., pa im је priređen naročito srdačan prijem. Već u Dragomanu su im došli u susret pretstavnici Saveza Junaka, braća Mi-

nev i Iv. Atanasov, sa kojima su se najsrdačnije izljubili, a u Sofiji na stanicі bile su postrojene počasne čete Junaka i Junakinja, koje su gromkim »Hura!« i »Živeo!« pozdravile vođstvo jugoslovenskog Sokolstva. Pošto је muzika odsvirala jugoslovensku i bugarsku himnu, izmenili su nekoliko srdačnih pozdravnih reči brat starešina Dr. Belajčić i potpredsednik Saveza Junaka brat Joakimov, a burni poklici Jugoslaviji i Bugarskoj zaorili su se sa svih strana.

Dolazak Rusa i Poljaka

Zajedno sa jugoslovenskim Sokolima stigli su u Sofiju i ruski Sokoli iz Jugoslavije, oko 250 članica i 350 članova, sa starešinom, bratom Drajlingom, na čelu. Pored bugarskih Junaka njih su dočekali i srdačno pozdravili i ruski Sokoli iz Bugarske.

U petak na večе stigli su u Sofiju Dr. Evgenij Vindž i sestra Dubovska, kao delegati poljskog Sokolstva, pa su učestvovali na svima svečanostima junačkog sleta, i bili svuda srdačno pozdravljeni od bugarskih Junaka i jugoslovenskih Sokola.

Sofija pred slet

Prave sletske svečanosti počele su tek u subotu u večе sa t. zv. Zarjom, ali su već u subotu u jutro počela takmičenja na lepo uređenom novom stadionu bugarskih Junaka, okićenom zelenilom i zastavama. Ma da slet zvanično još nije bio ni počeo, tribine su bile prilično ispunjene gledaocima, između kojih је bilo mnogo Sokola i Junaka.

Inače је varoš već u subotu u jutro imala potpuno svečani izgled, a crvene košulje jugoslovenskih sokolova, praćene belim košuljama bugarskih Junaka, davale su upečatljiv svakoј i najmanjoj uličici, a naročito krasnim sofijskim trgovima i parkovima. Sokoli i Junaci se svuda srdačno pozdravljaju i upoznaju, pa već idu u zajedničkim skupinama, izmenjujući srdačne misli, želje, te znakove i kape.

Zvanične posete

Međutim su pretstavnici Saveza Sokola K. J., braća Dr. V. Belajčić, ahr. M. Smilјanić, Miloš Stanojević i N. Bartulović pošli u Dvor, gde su se upisali u dvorsku knjigu, a nakon toga su posetili sofijsku opštinu,

gde ih је, umesto odsutnog predsednika opštine, inž. Ivanova, primio potpredsednik Dr. Stojilov. U podne је једна veća grupa pretstavnika Saveza, sa braćom Belajčićem, Gradojevićem i Smilјanićem na čelu, posetila jugoslovensko poslanstvo, gde ih је, u ime odsutnog poslanika Jurišića, primio savetnik g. D. Dragutinović.

Pretstavnici Saveza Sokola K. J., sa zamenicima starešine, braćom Dr. Belajčićem, Dr. Gradojevićem i arh. Smilјanićem na čelu, napravili su, za vreme sleta, posetu sofijskom Mitropolitu Stefanu, koji ih је vrlo srdačno primio. Mitropolit Stefan је, u razgovoru s njima, naročito naglasio svoju ljubav prema braći Jugoslovenima, svoje želje za što tesnije zbliženje jednokrvene braće i svoja najbolja osećanja prema svima slovenskim narodima.

Pretstavnici Saveza su napravili posetu i ministru unutrašnjih dela g. Nedevu, kao zastupniku odsutnog predsednika vlade, te ministru prosvete Filovu, kao resornom ministru za fizičko vaspitanje u Bugarskoј.

Ministre Nedeva i Filova su izaslanici našeg Sokolstva obavestili o važnosti nacionalnog, prosvetnog i fizičkog vaspitanja u Sokolstvu, na što su oba ministra izjavila, da је Sokolstvo napravilo na njih najbolji utisak, na vežbalistu i u povorci, te da će to imati uticaja i na junačku organizaciju. Na takvom uspehu su oba ministra srdačno čestitali.

U prostorijama kancelarije Saveza Sokola K. J. u III Proгимnaziji, vrilo је međutim kao u košnici. Tu su naročito zaposleni bili br. A. Stefan, sekretar Saveza, zatim br. Tadija Živković, šef saobraćajnog oteka, br. Mih. Nikolić, savezni gospodar, i sestra Mileusnić, koja је vodila brigu o nastambi, te br. pukovnik Pavlović, koji се brinuo o red i disciplinu. Kod vežbača bilo је još življe, pa su braća M. Vojnović, Ban, Sedlaček itd., te sestra Sepa, Skovran itd. imale pune ruke posla.

Zarja, — počast mrtvima!

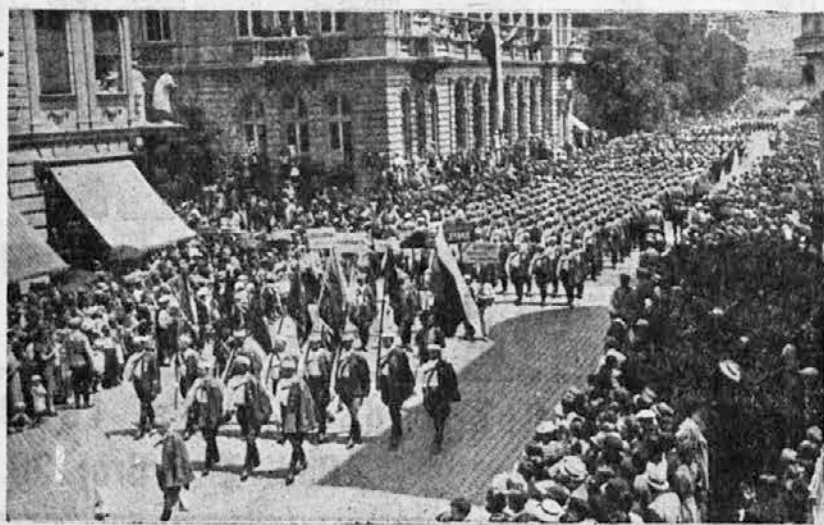
Kao uvod u svečano otvaranje sleta, koje је obavljeno u nedelju, organizovana је u subotu na večе veoma dirljiva svečanost, nazvana, »Zarja«, na počast Junacima poginulim za otadžbinu, te na počast svima velikim bugarskim boricima. Svečanost се је održala na velikom trgu

Nj. V. Car Boris vrši smotru sokolskih zastava

Sokoli i Sokolice prilikom smotre na trgu sv. Aleksandra Nevskog

Bugarski Junaci u svečanoj povorci

oko crkve Sv. Aleksandra Nevskog i izgledala je zaista grandiozna, sve dok je silan pljusak nije stao da ometa i konačno je prekinuo.

Sokoli su se svrstali pred zgradom Treće progimnazije, u kojoj se nalazi Savezna Sokolska kancelarija i oko 8 sati na veče krenuli prema trgu Aleksandra Nevskog. Bila je to prva svečana povorka Sokola na ulicama, pa je bila svuda srdačno pozdravljena od gustog špalira građanstva. Međutim su na golemi trg stizale čete Junaka koje su celog dana, u prepunim vozovima dolazile u Sofiju, i kojih je do subote na veče bilo oko 18.000. Krstareći golemim tigom da uzmu određena im mesta, povorke Junaka i Sokola su se u mimohodu srdačno pozdravljale. Inače je trg imao neobično svečani izgled, u predvečerju, neosvetljen zbog žalosnog karaktera ceremonije, sa golemim mnoštvom od pedesetak hiljada Junaka, Sokola i ostalog građanstva, u stavu poštovanja prema mrtvim herojima.

Voditelj ceremonije, savezni junacki načelnik, br. Bureš, dao je znak za pozdrav starešini, na šta su odjeknule fanfare. Starešina Junak, general Raško Atanasov, praćen načelnikom i ostalim članovima starešinstva obišao je postrojene Sokole

i Junake i došao pred crkveni ulaz, gde su se nalazili okupljeni pretstavnici crkve i vlasti. Bio je tu izaslanik Nj. V. Cara Borisa, zatim mitropolit Stefan, sa sveštenstvom, ministar prosvete Filov itd. Pored starešinstva Saveza Junaka postavilo se starešinstvo Saveza Sokola.

Uz zvuke fanfara i sviranja »Kola slave«, redale su se projicirane na velikom platnu slike heroja bugarskog oslobođenja, V. Levskog, H. Boteva, G. Rakovskog, Lj. Karavelova itd., koje je masa pozdravljala poklicima »Slava im!«. Načelnik Saveza Junaka obavio je zatim prozivku Junaka koji su poginuli za otadžbinu, — dok je muzika svirala himnu slave, a čitavo golemo mnoštvo im odavalo počast. Mitropolit Stefan je otслужио kratku panihidu za mrtve, a starešina Saveza Junaka, general Atanasov je održao kratak govor, ističući značenje ceremonije i podvlačeći činjenicu, da bugarskim herojima zajednički odaju počast bugarski Junaci i jugoslovenski Sokoli.

Svečanost je trebala da se završi rasvetom, paljenjem buktinja i bengalske vatre, ali je već dugo vremena padala jaka kiša, zbog koje je, sa sviranjem državne himne, svečanost završena.

Svečano otvaranje sleta

U nedelju ujutro osvanuo je vrlo lep i prilično svež dan, posle kiše koja je padala dan ranije, pa se tako svečano otvaranje junackog sleta odvijalo u najvedrijem raspoloženju. Već od rana jutra videle su se mnogobrojne grupe Sokola i Junaka po sofijskim ulicama, svuda srdačno pozdravljene. Varoš je bila okićena narodnim zastavama i uzela je svečani izgled.

Zborno mesto jugoslovenskih Sokola bilo je i opet pred trećom ženskom gimnazijom, odakle je povorka krenula tačno u deset sati, srdačno aklamirana od gustog špalira građanstva. Kada je sokolska povorka stigla na trg Aleksandra Nevskog, gde je trebalo da se održi svečano blagodarenje i da car Boris lično otvori junacki slet, bio je već čitav golemi trg prekriven junackim odorama i narodnim nošnjama iz čitave Bugarske, te mnogobrojnim građanstvom. Junaci su srdačnim klicanjem dočekali sokolsku braću, dok su sokolske i vojničke muzike svirale razne narodne marševe i pesme. Sve je bilo u svečanom očekivanju. Oko baldahina i tribine, pred ulazom u crkvu, okupili su se najugledniji do-

stojanstvenici, bivši pretседnici vlada i ministri, pretstavnici univerziteta i akademije, te pretstavnici svih patriotskih udruženja. Mitropolit sofijski, Stefan, u svečanom ornatu, sa mnogobrojn timerstvom uzeo je mesto posred tribine. Tada je stigao ministar vojni, general Daskalov, sa šefom generalnog štaba i ostalim generalima, pa se pozdravio sa starešinstvom Junaka i Sokola.

Starešinstvo Junaka, jugoslovenskog Sokolstva, ruskog Sokolstva i delegacija Poljaka, čekali su na ulazu u trg Aleksandra Nevskoga, da pozdrave Cara pri dolasku. Pored njih su bile savezne zastave.

Dolazak Cara Borisa

Tačno u 11 sati stigao je u automobilu Nj. V. Car Boris, u pratnji Nj. Kr. V. Kneza Kirila. Kralj je izašao nasmejano lica iz automobila i odmah se srdačno rukovao sa svima prisutnima. Sa pojedinim starešinama ostao je dulje vremena u razgovoru, a zatim je, u pratnji starešina obišao sve postrojene Sokole i Junake na golemom trgu. Već kod

same pojave Vladareve zazvonila su zvona na crkvi Sv. Aleksandra, muzike su svirale narodnu himnu, a iz svijugu grla zaorili su se oduševljeni poklici »živeo!« i »Ura!«. Ovacije su trajale čitavih pola sata, dokle god Kralj nije obišao sve Sokole i Junake, rukujući se pri tom srdačno i razgovarajući sa mnogim vođama četa, prednjacima itd.

Nakon obavljene smotre, Kralj je pošao na tribinu gde ga je dočekaо Mitropolit Stefan i članovi vlade: Ministar unutrašnjih poslova, Nedev, kao zamenik odsutnog pretседnika vlade, ministar vojni, Daskalov, ministar prosvete, Filov i ministar pravde, Jotov.

Kad su se ovacije stišale započelo je svečano blagodarenje. Činodestvoval je sam mitropolit sofijski, Stefan, uz učesće mnogobrojn timerstvenstva. Otpevane su molitve, na koje je odgovarao hor Junaka, ali je najzujbudljiviji trenutak bio, kada je svečanim glasom sveštenik zamolio u Boga milost i sreću za bugarskog cara i bugarski narod, pa zatim za Nj. V. Kralja Petra II i za čitav Kraljevski jugoslovenski dom, zatim za sve bugarske Junake i jugoslovenske Sokole, i konačno uzvišenim glasom, koji se u pobožnoj tišini, — pojačan zvučnicima, — razlegao čitavim golemim trgov i prodirao u svačije duše, — za svu braću Slovene, — za ruski, jugoslovenski i bugarski narod!

Govor Cara Borisa

»Dragi junaci, pozdravljam vas od svega srca prilikom vašeg današnjeg sleta.

»Sa radošću gledam junake koji su pohitali u prestonicu iz svih krajeva Bugarske, da bi, zbijenih redova, proslavili ovaj praznik srdačnog bugarskog duha i da bi pokazali šta je sve ostvario Savez junaka za četiri decenije svoga postojanja.

»Isto tako sam srećan što mogu sa našim srdačnim »Dobro došli!« da pozdravim pretstavnike stranih organizacija, srodnih vašoj, a napose sam srećan što mogu da pozdravim vaše goste, sokole iz bratske nam Jugoslavije, koji su učinili čast junackoj Bugarskoj time što su došli da danas proslave s vama ovaj praznik i da time ispolje svoje osećaje simpatija i drugarstva prema našim junacima.

»Ne sumnjam da će ovaj novi susret junaka i sokola doprineti još boljem međusobnom poznavanju dva naroda i da će još većma učvrstiti veze srdačnog prijateljstva koje postoji među njima.

»Ubeden sam da ćete u toku ovoga sleta dostojno predstavljati bugarski junacki pokret, prikazujući ga u dostojnom vidu vašim gostima, a ujedno dajući time izraza jednodušnosti našeg naroda koji je čvrsto združen oko svetišta otadžbine.

»Neka vaša srca vazda budu ispunjena ponosnim i valjanim duhom naše nacije. Čuvajte u duši nacionalne tradicije, držite vazda na visini ugled i dostojanstvo Saveza junaka, radeći svim silama na njegovom što većem uspehu.

»Neka se u svečanim danima ovoga sleta sve većma ispoljava istinitost lepe devise vaše organizacije: »Zdravi i silni, obedinjeni za otečestvo!«

»U tom duhu vas pozdravljam i objavljujem da je otvoren IX slet bugarskog Saveza junaka.

»Živela Bugarska!«

Carev govor bio je najpobožnije saslušan od čitavog golemog trga, a kada je završio, muzika je otvirala bugarsku narodnu himnu, koju su u zanosu prihvatili i Sokoli i Junaci. Burni poklici pozdravili su Kraljev govor.

Pošto je time svečanost otvaranja sleta bila završena, car Boris je ostao još dugo vreme u razgovoru sa prisutnim državniciima, te sa pretstavniciima Sokola i Junaka. Car se najsrdačnije rukovao i sa mnogim ostalim članovima Sokola, a onda je, ispraćen burnim poklicima, napustio trg i odvezao se u dvor.

Veličanstvena povorka

Čim je svečano otvaranje sleta bilo završeno, uputila se sa trga Aleksandra Nevskog svečana sokolska i junacka povorka, koja je, pored Narodnog sobranja i spomenika Cara Oslobođitelja, pošla, bulevarom Cara Oslobođitelja, prema dvorskoj bašti.

Ogromna masa naroda prekrila je sve te ulice i najsrdačnije pozdravljala sa trotoara i sa prozora golemu, veličanstvenu i živopisnu povorku. Poklici »živela Jugoslavija!«, »živela

Jugoslovenski Sokoli pri dolasku u Sofiju

Defile pred Carem

Povorka je defilovala pred Nj. V. Carem Borisom, koji je stajao u dvorskoj bašti, pred dvorskom zgradom, i čitavo vreme najsrdačnije odgovarao na oduševljene pozdrave, salutirajući i mašući rukom. U Kraljevvoj pratnji nalazio se Knez Kiril; zatim su tu bili članovi vlade, članovi junackog i sokolskog starešinstva, savetnik jugoslovenskog poslanstva, g. D. Dragutinović, vojni ataše pukovnik Dunić, mnogi drugi strani pretstavnici i zvanične ličnosti.

Svečanu povorku otvarali su pretstavnici starešinstva Junaka, naših Sokola, ruskih Sokola i poljskih Sokola. Na čelu su išli starešina Saveza Junaka, general Raško Atanasov, potpretседnici Saveza Joakimov i Stojanov, zatim zamenici starešine jugoslovenskog Sokolstva, braća Dr. Belajčić, Dr. Gradojević i arh. Smiljanić, starešina ruskog Sokolstva Draljing i, od Poljaka, brat Vindž i sestra Dubovska.

Prvi deo povorke tvorili su jugoslovenski Sokoli, koji su pružali zaista prekrasnu sliku reda, discipline i najsrdačnijeg oduševljenja. Sokoli su stupali, podeljeni po župama, i bili su svuda predmetom najsrdačnijih ovacija. Na početku povorke nošena je savezna zastava, a ispred svake župe nošene su zastave pripadajućih jedinica, zajedno sa župskom zastavom, tako da je u svemu bilo u povorci 120 članskih i 28 naraštajskih zastava; a osim toga, išlo je u povorci 5 jugoslovenskih sokolskih muzika. Najveći broj povorke činilo je, naravski, muško članstvo, ali su i članice bile zastupane u vrlo lepom broju, jednako kao i naraštaj. Prilikom prolaza svake župe, a naročito dok su prolazile Sokolice, ovacije su se udvostručavale i prelazile u sve jači talas oduševljenja.

Prolazeći pored Cara Borisa, jugoslovenski Sokoli su oduševljeno pozdravljali, a Car im se srdačno smesio i najljubaznije ih pozdravljao. Za čitavo vreme mimohoda jugoslovenskih Sokola, Car se je, kod zamenika starešine, brata Belajčića, raspitivao o pojedinim župama i vrlo srdačno se sa njime razgovarao o Sokolstvu. Brat Belajčić je, pri završetku mimohoda naših Sokola, predao Caru Borisu zlatnu značku jugoslovenskog Sokolstva, našto je Car izrazio želju da mu je brat Belajčić sam prikači na grudi. Car Boris

Sokolske zastave u svečanoj povorci

Jugoslovenski Sokoli u svečanoj povorci

Nj. V. Car Boris u razgovoru sa br. Belajčićem i Gradojevićem

je pri tom izrazio bratu Belajčiću svoje puno udivljenje nad nastupom i držanjem jugoslovenskih Sokola, kazavši mu, da se vidi da je Sokolstvo kod Jugoslavena postalo narodna tradicija i da je dalo vrlo značajne plodove.

Za Jugoslovenima išli su ruski Sokoli, čiji nastup je izazvao također udivljenje, lepotom i disciplinom, pa je bio vrlo srdačno pozdravljen.

Konačno je počeo mimohod bugarskih Junaka, podeljen takode po župama. U njihovoj povorci bilo je također vrlo mnogo zastava, oko 300 njih na broju, zatim desetak junačkih

muzika i fanfara. Pored Junaka u odorama, u povorci je stupao i velik broj seoskih četa, u narodnim nošnjama, sa junačkim ili sa drugim narodnim kapama na glavi. Osobito je bio velik broj žena u narodnim nošnjama i mnogo junačke dece. Bilo je i grupa u starim viteškim odorama, sa kopljima u ruci; zatim grupa u mornarskim odorama, sa puškama o ramenu itd.

Jednim odeljenjem saniteta završila se čitava ova veličanstvena povorka, koja je trajala gotovo dva sata i koja je na sve prisutne ostavila najbolji utisak. Bili su oduševljeni, jednako Sokoli kao i Junaci, a bilo je razdragano i čitavo mnogobrojno građanstvo, koje je povorku pozdravljalo po svima ulicama kuda god je prolazila.

Svečane vežbe na stadionu

U nedelju posle podne, na stadionu Junaka, priređen je prvi svečani javni čas, u kome su uzeli učešća sve kategorije bugarskih Junaka, Junakinja i seoskih četa, te jugoslovenskih i ruskih Sokola.

Veliki i novi stadion Junaka bio je do poslednjeg mesta ispunjen članstvom Junaka i Sokola i ostalom publikom. Prepuna su bila i sva mesta za stajanje, svi okolni ulazi i sve ulice. Prekrasno je bilo videti crvene sokolske odore, pored belih junačkih košulja, u neprestanom pokretu, mahanju i oduševljenju, tako da je stadion ličio na cvetnu livadu u punom suncu. Bugarske i jugoslovenske zastave lepršale su na stupovima oko stadiona, u čijoj pozadini se zelenila gusta šuma Borisove gradine, a još dalje visoki lanac Vitošne planine, na kojoj se i sada, usred leta, vide snežne kape.

U počasnim tribinama uzeli su mesta starešinstva Saveza Junaka i Sokola, mnogobrojni predstavnici udruženja i ugledni gosti, visoko sveštenstvo, sa mitropolitom Neofitom na čelu itd.

Dolazak ministra Čejovića

Nešto iza 4 sata stigao je iz Beograda u Sofiju avionom jugoslovenski ministar za fizičko vaspitanje, brat Đuro Čejović, pa je odmah po-

šao na stadion, da prisustvuje svečanoj javnoj vežbi. U isto vreme, sa ministrom Čejovićem, došli su na stadion i ministar unutrašnjih dela Nedev, kao zamjenik predsednika vlade, te ministar prosvete, Filov.

Vežbe su počele u 4.30 časova, sviranjem himne, uz proste vežbe bugarskih Junaka. Sledile su zatim proste vežbe bugarskih Junakinja, pa jugoslovenskih Sokola i Sokolica, i onda različite narodne igre pojedinih junačkih grupa. Proste vežbe naišle su na veoma lep prijem i bile precizno izvedene, ali je publika sa naročito srdačnošću pozdravila izvođenje narodnih igara pojedinih seoskih skupina, a naročito narodna kola društva Maleševci, iz sofijskog okruženja. Bilo je u tim igrama mnogo kolorita, duhovitosti i žive ritmike.

Nastupili su zatim ruski Sokoli sa vrlo slikovitim prostim vežbama, koje su završene živom slikom i simboličkim razvijanjem bugarske i ruske zastave. Ta tačka je bila srdačno pozdravljena.

Sledile su zatim vežbe jugoslovenskih i bugarskih takmičara na spravama koje su izazvale naročito zanimanje i bile često prekidane srdačnim odobravanjem.

Nastupile su zatim članice sofijskog junačkog društva, koje su igrale balet, pa onda takmičarke dru-

štva Osogovski Junak, iz Čustendila, i konačno su usledile vežbe članova i članica seoskih junačkih četa. Ova poslednja vežba naišla je na najveće oduševljenje, zbog vrlo raznolikih i slikovitih narodnih nošnji, kao i zbog same sadržine vežbe, koja simbolički ilustrira rad i život na selu. Vežbe su završene u najboljem redu i raspoloženju, a pri završetku su se ponovile manifestacije za jugoslovensko-bugarsko bratstvo, i za slogu i budućnost slovenskih naroda. Kada je za vreme vežbe muzika svi-

rala slovensku himnu »Hej Sloveni!«, čitav stadion je ustao na noge i priredio oduševljene manifestacije.

Štafeta bugarskih Junaka

U nedelju ujutro, još pre svečanog otvaranja sleta, pošla je junačka štafeta iz dvorca Varne prema Sofiji, i u toj štafeti učestvovalo je 5 junačkih oblasti. Pobedu u štafeti donela je Vitoška oblast. Štafeta je donela specijalnu adresu bugarskog junaštva, koju je predala Nj. V. Caru Borisu, u dvoru.

Ministar Čejović u poseti kod Sokola

U utorak ujutru, za vreme sednice starešinstva, naš Ministar za fizičko vaspitanje naroda, br. Đuro Čejović, posetio je saveznu kancelariju u Trećoj Progimnaziji, gde ga je srdačno pozdravio brat Dr. Belajčić. Ministar Čejović se interesovao za sve što se odnosi na posetu naših Sokola Sofiji, a zatim je obišao nekoliko nastambenih mesta naših članova i članica u Sofiji, gde je došao u dodir sa sokolskim članstvom.

Ministar za fizičko vaspitanje Đura Čejović, praćen od savetnika poslanstva, g. Dragutinovića i vojnog atašea, pukovnika Dunića, položio je u ponedeljak ujutro venac na spomenik srpskih vojnika i drugi venac, na spomenik poginulih vojnika sofijске divizije.

Ministar g. Čejović bio je primljen u audijenciju kod Nj. V. Cara Borisa, koji ga je odlikovao ordenom za građanske zasluge I stepena.

ПОЧАСТ ХЕРОЈИМА

У понедељак ујутру, док су се на стадиону Јунака изводиле јавне вежбе, обављен је низ врло дирљивих и свечаних манифестација.

По једна чета Јунака, југословенских Сокола и руских Сокола пошле су, предвођене својим заставама и својим музикама, пред споменик Василија Левског, чувеног националног борца и првог оснивача организације Јунак. Ту су, у име бугарских Јунака, те југословенских и руских Сокола, положена три врло лепа венца, на што је, у име бугарских Јунака, узео реч бивши старешина Савеза, Др. Лазов, истичући захвалност јуначке организације према свом великом и првом вођи, чији ће узор остати вечан у срцима свих Јунака. У име руских Сокола говорио је старешина, брат Драјлинг, а затим је, у име југословенског Соколства, узео реч заменик Савезног старешине, брат Др. Градојевић.

Брат Градојевић је у свом говору нарочито подвукао значај личности Левског, који је већ давно увидео потребу једне витешке националне организације, као што је Јунак, и који је у борби за слободу отаџбине принео, као највишу жртву, властити живот, на том истом светом месту. Он је био један од првих који су тражили сарадњу Бугара и Срба и та мисао је победила.

За време полагања венца, музике су одсвирале молитве, а присутна публика, те Соколи и Јунаци, одали су најдубљу почит великом народном мученику.

Најсвечаније полагање венца је обављено пред спомеником погинулих војника софијске дивизије, у дворишту војничке касарне. Том свечаном чину присуствовале су такођер три чете Јунака и Сокола, затим један вод војске и делегати пољског Соколства. Венце су положили заједно, представници Јунака, Југословенских и руских Сокола, те пољска соколска делегација. Музике су одсвирале молитву, а затим бугарску и југословенску химну, и напослету »Hej Sloveni!«

У име Југословенског Соколства узео је ту реч заменик старешине, брат Др. Белачић, који је казао да се југословенско Соколство са дубоким пијететом клања сенима оних, који су своје животе положили за отаџбину. Њихов споменик симбо-

лизира безбројне гробове разасуте по читавој земљи, а једна ведика истина зрачи из тих гробова: да народ, ма колико мален био, ако има верне и јуначке синове, не може да пропадне! Многи од бугарских гробова налазе се поред гробова југословенских војника, па из тога њиховог заједничког сна зрачи једна друга велика истина: да је увек туђин имао користи од наших међусобних борба, док су југословенски и бугарски народ постигавали највеће успехе, кадгод су се заједно борили, за заједничку ствар.

Читава ова жалобна свечаност оставила је најдубљи утисак на све присутне.

Поред тога су руски Соколи и бугарски Јунаци, у присуству југословенских Соколова, положили венце на споменик Цара Ослободитеља, Александра.

Истог јутра пошла је једна чета југословенских Сокола на српско војничко гробље, да тамо положи венце на гробове наших хероја, који су, за време великог рата, пали за слободу и величину Југославије. На гробље је дошла и једна чета бугарских Јунака те један вод бугарске војске. Најпре је одржан свечани помен, кога су служила три свештеника, и за то време су певале молитве. У име југословенског Соколства положио је на споменик венац заменик старешине инж. Смиљанић, истакнувши у свом потрепном говору, да југословенско Соколство носи поздрав отаџбине и свих њихових породица палим јунацима, те да овај заједнички гроб југословенских војника у братској

Br. Belajčić govori pred spomenikom palim bugarskim vojnicima

бугарској земљи треба да нам буде опомена и путоказ, — ако у будуће будемо приморани да се жртвујемо, да те жртве буду за заједничко добро и срећу Југословена и Бугара!

Након говора брата Смиљанића музика је одсвирала југословенску химну, а затим је у име бугарских Јунака узео реч проф. Минев, који је казао, да је баш из тих заједничких гробова, Бугара у Србији, и Срба у Бугарској, изникло племенито цвет братске љубави и заједничког рада. Свечаност је завршена свирањем бугарске химне и сви присутни су се са највећим пијететом поклонили пред спомеником.

Свечани банкет и значајни говори

У понедељак на вече приредио је Савез бугарских Јунака свечани банкет, на великој тераси новог ресторана, »Марија Лујза« у Борисовој градини, у дивном шумском амбијенту, пуном мириса липа и раскошно осветљеном. На банкету је узело учешћа преко хиљаду лица, Јунака и Сокола из свих крајева и из свих жупа, најугледнијих софијских грађана итд. Са владине стране присуствовали су министри Недев, Филев, Јотов и Кожухаров, затим југословенски министар за физичко вaspитање, Чejовић. Одмах до претседништва Савеза, седио је, срдачно поздрављен од свију, софијски митрополит Стефан, који је својим присуством хтео нарочито да почаст и бугарске Јунаке и југословенске Соколе. Били су присутни и виши чиновници југословенског посланства, чланови старешинства југословенског Соколства итд. За време банкета концертирала је новосадска соколска музика и побрала срдачан аплауз.

На банкету је први узео реч Старешина савеза бугарских Јунака, генерал Рашко Атанасов, па је поздравио присутне министре, митрополита Стефана и старешине југословенског, руског и пољског Соколства. Нарочито је подвукао масовно учествовање југословенског соколства у овоме слету, што је бугарским Јунацима и бугарском

Čete Sokola i Junaka odaju počast palim vojnicima sofijskog garnizona

Pred spomenikom Vasilija Levskog

Manifestacije gradanstva za vreme svečane povorke.

народу pokazalo, da su bratski osećaji prema njima zaista golemi i вечити. Бугарски Јунаци неће никада заборавити те спонтане срданости, која је југословенске Соколе довела у братску Софију. То је најбоља залога за трајну сарадњу и лепшу будућност. Желећи да дух словенске солидарности свлада све препреке, генерал Атанасов је свој говор завршио здравицом упућеном Н. В. Краљу Петру II и братској Југославији! Бурно клицање прихватило је ту здравицу, док је музика свирала југословенску химну, коју су сви узвики, као и читава многобројна публика у ресторани попутали одушевљеним клицањем и устајањем на ноге.

Узео је затим реч, у име југословенског Соколства, брат др. В. Белајчић, захваљујући бугарским Јунацима и читавом бугарском народу што су југословенској браћи приредили тако срдчан дочек. Дошло нас је овде преко 7000, из свих крајева Југославије, али је са нама у духу читава Југославија, сви југословенски Соколи и читав југословенски народ. Врлине јуначке организације нама су одавно познате, а захваљујући тим врлинама бугарски народ може са поуздањем да гледа у будућност. Идеали Сокола и Јунака су исти, и ми морамо да продужимо

Значајан говор митрополита Стефана

Нешто пре поноћи, када је друштво било у најсрданијем расположењу, устао је митрополит Стефан, бурно поздрављен и одржао значајан и сјајан говор, кога су сви присутни стојећи саслушали.

Митрополит Стефан је поздравео Јунаке као организацију здравог духа и тела, свести и дисциплине. Али да буду верни идеалима бугарског народа, они треба да буду и најодлучнији носиоци велике словенске мисли, те да са југословенским и осталим Соколима раде раме о раме на срећи велике словенске породице и на заједници Југословена и Бугара. Ми Словени смо увек били борци слободе и духа и зато ћемо победити. Наше време мора доћи. Увек смо били готови да са свима живимо у миру, али никоме нећемо дозволити да посиже за оним што је наше. Бугарском народу је Бог дао позвање да ради на ширењу словенског духа, и он ће то нај-

мо заједнички рад против свих непријатеља словенске слоге и независности, у циљу да и бугарском и југословенском народу изградимо бољу будућност. Јужни Словени претстављају снагу Балкана и наду словенства. Брат Белајчић је завршио здравицом упућеном Н. В. Цару Борису и читавом бугарском народу, која је прихваћена са бурним одобравањем. Отсвирана је затим бугарска химна.

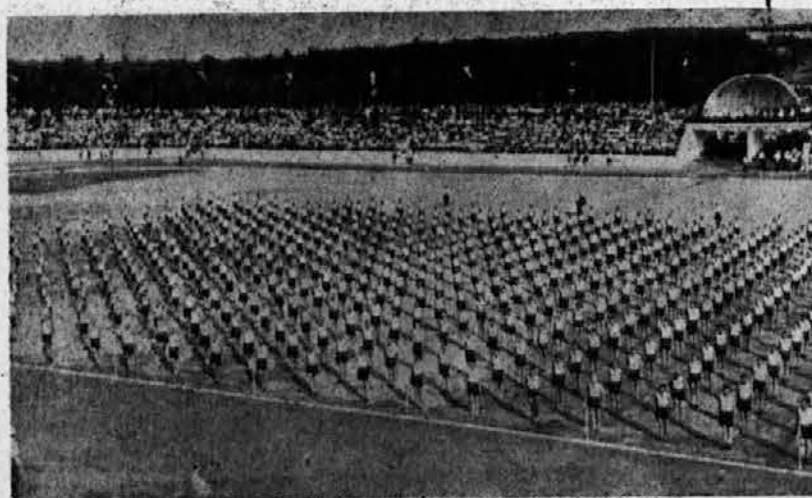
У име полске делегације говорио је др. Винч, истичући да носи братске словенске поздраве свима словенским соколима и подвлачећи убеђење полског соколства да ће Словени испунити своје познавање у свету. Пољаци су одлучили да своју слободу бране до последњег човека.

Старешина брат Драјлинг говорио је у име руског Соколства, подвлачећи да то значи и у име националне и словенске Русије. Тешка је данас судбина словенских народа, али ако словенски народи буду братски расположени једни према другима и ако буду сложни, савладаће све неправде и за велико словенство свануће бољи и светли дани.

Бурно клицање прихватило је свирање химне „Хеј Словени!“ коју је читава публика, стојећи, певала.

боље постићи, буде ли што јединственији са југословенском браћом. Балкански Словени су све до XV века били једна мисао, један дух, један језик и једна култура. На те путеве, које су нам непријатељи пресекли, требамо се поново вратити. Митрополит истиче да је горд што је син словенског духа хуманости, хришћанске љубави и мира, и што говори словенским језиком. Завршио је коначно молитвом, упућеном Богу, да излије своју милост над загрљајем најкрвније браће, Бугара и Југословена, да је излије над словенском Русијом и над свима словенским народима, и да учини да овај сјајни слет буде симбол велике словенске слоге и будућности!

Говор угледног главара цркве и старог борца за словенску мисао био је непрестано прекидан најодушевљенијим одобравањем и оставио је на све присутне најдубљи утисак.

Proste vežbe članstva bugarskog Junaka.

Банкет у почит г. Чејовића

Уторак на вече, приредио је бугарски министар просвете г. Филов, као ресорни министар за физичко васпитање народа, свечани банкет, у почит југословенског министра физичког васпитања, Б. Чејовића. На банкету су узели учешћа и министри Јотов и Кожухаров, затим претставници југословенског посланства, са г. Драгутиновићем на челу, па онда чланови старешинства бугарског Јунака, југословенског Соколства, те изасланици руског и пољског Соколства.

За време вечере је министар просвете Филов срдечно наздравио министру г. Чејовићу, истакнувши радост бугарске владе што га види у престоници Бугарске и подвукавши још једанпут своје необично задовољство над посетом југословенских Сокола и над њиховим, нада све братским и одличним држањем и наступом.

Министар Чејовић је одговорио г. Филову, захваљујући му се бираним речима и подвлачећи успех слета бугарских Јунака, убеђен да ће тај слет остати као значајна етапа у све успешнијем развијању срданих односа између двају братских народа.

Ручак у нашем посланству

У среду у подне приредило је југословенско посланство у Софији, у Унион клубу, свечани ручак, на коме су узели учешћа бугарски министар просвете, г. Филов и ју-

Br. Gradojević govori pred spomenikom V. Levskog.

гословенски министар физичког васпитања, Бура Чејовић. Поред тога су на ручку били и чланови старешинства бугарских Јунака те чланови Старешинства југословенског Сокола. Отсутног југословенског посланика у Софији, г. М. Јуришића, заступао је, као домаћина, саветник посланства г. Драгутиновић, а био је присутан и војни аташе, г. пуковник Дунић, секретар посланства г. Цулук.

Народно весеље, академије и забаве

У уторак на вече приређена је на стадиону Јунака велика народна забава и свечаност, на којој је узело учешћа око 30.000 људи. Стадион је био раскошно осветљен и украшен, а црвене соколске кошуље, помешане са белим јуначким, употпуњавале су сликовитост необично живог и разноликог призора. Програм забаве био је такође разнолик и састојао се из теловежбених и музичких тачака. Оркестар је свирао одабрани уметнички програм, наступили су оперски певачи, Рајчев, Лебев итд., хорови и играчице, разна сеоска удружења са необично занимљивим народним играма итд. Од нашег чланства наступило је друштво Београд-Матица, са својим чланицама, које су, са врло много успеха, играле Штраусов вале, те соколско друштво Ђуприја, које је одиграло једну симболичку теловежбену тачку, која се завршавала народним химнама и која је изазвала најсрданије одобравање. Осим тога певало је наш баритон Марковић, разне народне песме и опер-

Naše Sokolice pri dolasku u Sofiju

ске арије, које су се нарочито свиделе. За време ове ноћне свечаности лепо су свирале и наше соколске музике, из Скопља и Подгорице.

Цела свечаност је протекла у најлепшем расположењу и претворила се у грандиозну манифестацију југословенско-бугарског братства и словенске солидарности. Певале су се народне песме, клицало се Бугарској и Југославији итд. Свечаност се завршила касно у ноћи.

Поред ове успешне вечерње забаве, приређено је и неколико других забава за народ. Тако је на пример у понедељак на вече у парку градске касине приређено било словенско вече, са различитим народним играма и расветом, које је окупило

такође огромну масу публике, а које је завршено народним весељем.

За цело време слета били су главни софијски ресторани, а нарочито они са баштама, сваке вечери преплављени соколским и јуначким дорама те осталим грађанством. Наши Соколи и Бугари седели су увек заједно и склапали срдану пријатељства, певајући скупно родољубиве песме и кличући југословенско-бугарском братству, те слози и слободи словенских народа. Тако је, може се рећи, сваки дан и сваки час, за време соколске посете Софији, значио једну, већу или мању југословенско-бугарску народну свечаност.

Završne sletske svečanosti

На Petrovdan, последњег дана sletских svečanosti, održane su jutro međusavezne utakmice jugoslovenskih, bugarskih i ruskih vrhunskih vežbača, pa je, nakon toga, proglašen tehnički rezultat čitavih sletskih utakmica koji glasi:

U ukupnom plasmanu Jugoslavija se plasirala na prvo mesto sa 488,62 boda, drugi Savez ruskih sokola iz Jugoslavije 391,90, treća Bugarska 367,16 boda.

Pojedinci Hribar Tuša (J) 74,16, drugi Anica Hasner (J) 73,02, treća Jelica Večas (J) 79,6.

Svih prvih osam mesta zauzele su Jugoslovenke, deveto mesto je zauzela Ruskinja a trinaesto najbolja Bugarka.

Utakmice su sudile jugoslovenske i bugarske sudije.

Po podne su održane lakoatletske utakmice u štafeti između muških i ženskih četa Bugarske i Jugoslavije. U štafeti 4 puta 80 prva se plasirala Jugoslavija u vremenu od 44 sek., druga Bugarska 46,3. U muškoj štafeti 4 × 100 prva se plasirala Bugarska 45,6, a druga je Jugoslavija sa 46.

Uzajamno predavanje darova

Poslepodnevne vežbe dobile su svečani karakter, kao završne vežbe čitavog sleta. Stadion je opet bio ispunjen od poslednjeg mesta publikom, koja je, svečano raspoložena, odobravala vežbačima i stalno pravila manifestacije za jugoslovensko-bugarsko bratstvo. Vežba je započela sviranjem bugarske narodne himne, a odmah nakon toga su došli na sletišta članovi starešinstva jugoslovenskog Sokolstva, sa dve čete naraštajaca i naraštajki, sa saveznom i naraštajskom zastavom, i stali su nasred vežbališta. U isti

mah sa njima nastupilo je i starešinstvo bugarskih Junaka, praćeno također od jedne čete sa svojom saveznom zastavom. Pojava članova starešinstva obeju bratskih organizacija pozdravljena je od čitavog stadiona oduševljenim ovacijama.

Govor br. Belajčića

Na to je stupio napred zamenik starešine SSKJ, br. Dr. Belajčić, pa je, obračunajući se starešini bugarskog Junaka, Rašku Aтанасову, održao sudačan govor, u kome je kazao, između ostalog:

Mi jugoslovenski Sokoli, odazvali smo se svesrdno ljubaznom pozivu bratskog bugarskog — junačkog Saveza, da izvršimo dva velika značajna zadatka.

Došli smo, pre svega, da kao Sokoli, kao članovi velike sokolske organizacije i pripadnici velike duhovne zajednice — Saveza Slovenskog Sokolstva — uzmemo vidno učešće na IX Junačkom saboru, ne kao obični simpatizeri, već kao savesni i iskreni, rodoljubivi i požrtvovani saradnici, na polju vaspitanja novog bugarskog i jugoslovenskog čoveka, čiji ceo život i rad ima da bude utemeljen na nacionalnim tradicijama, i sav prožet slovenskim osećanjem i svešću o sudbinskoj povezanosti svih slovenskih naroda.

Za ovih nekoliko dana, boravka u Sofiji imali smo prilike da još jednom upoznamo visoke i dragocene osobe i odlike bratskog bugarskog naroda, koje su tako divno došle do izražaja kroz junačku organizaciju i njen rad. Sa radošću smo videli lepi napredak bratske junačke organizacije, koji je s tim značajniji, što je postignut pod osobito teškim i nepovoljnim prilikama, jedino sopstvenom snagom same organizacije, bez ičije tude pomoći.

Pogled na glavnu tribinu stadiona u Sofiji.

Naraštajka muzika iz sok. društva Kula u povorci.

Ali, mi jugoslovenski Sokoli došli smo u vašu bratsku sredinu ne samo kao Sokoli, nego i kao sinovi i kćeri jugoslovenskog naroda, vama susednog i toliko bliskog po krvi, po duhu i po svima rasnim osobinama. Došli smo iz svijeta krajeva naše prostrane zemlje, stari i mladi, da budemo čuvari osećanja celokupnog jugoslovenskog naroda. Dolazimo kao vesnici novih i srećnijih vremena, u kojima će izbledeti i iščeznuti svi nemili tragovi prošlosti, sa saznanjem: da su Južni Sloveni, Bugari i Jugosloveni, stožer na balkanskom poluostrvu, a naše sudbine u punoj meri, zavisi samo od nas, od naše bratske sloge i bratske saradnje.

U znak naše duboke zahvalnosti za bratski i gostoljubivi prijem, molim Te, brate predsedatelju, da od strane Saveza Sokola primiš ovaj skromni dar, kao simbol te lepše budućnosti, i kao zalogu za dalje jačanje i razvijanje veza između naše dve organizacije i naših bratskih naroda.

Neka živi bratski junački Savez! Neka živi bratski bugarski narod! Neka živi bratska Bugarska! Neka živi Njegovo Veličanstvo Car Boris!

Burno odobravanje pozdravilo je ovaj govor, našto je brat Belajčić predao generalu Atanasovu veliku pozlaćenu sletsku plaketu, prikovanu na lepoj ploči od oniksa, sa natpisom »Jugoslovensko Sokolstvo bugarskim Junacima prilikom njihovog sleta u Sofiji, 8-VII-1939«, — kao dar jugoslovenskog Sokolstva bugarskim Junacima.

Govor br. R. Atanasova

Govor br. R. Atanasova

Muzika je otvirala bugarsku himnu, koja je srdačno pozdravljena, a na to je starešina Atanasov održao govor, u kome je kazao, da su bugarski Junaci neobično zahvalni jugoslovenskoj braći na ovako golemom učešću.

»Bugarski Junaci mnogo duguju jugoslovenskim Sokolima na uspehu svoga sleta, jer im je njihova mnogobrojna poseta dala ogromnu moralnu pomoć. Bugari znaju da cene srdačno držanje jugoslovenske braće prema sebi i priznaju da su jugoslovenski Sokoli dali sjaj ovoj svečanosti, te su ispunili radošću i pesmom čitavu Sofiju. Izvinjava se, ako braća Sokoli nisu bili primljeni onako kako su zaslužili, ako nisu mogli da su udobni nastane i ako je bilo drugih grešaka. Nije to bilo iz pomanjkanja dobre volje, nego zbog brzog spremanja sleta. Zato on moli braću Sokole, da ponesu u Jugoslaviju samo dobre uspomene i da veruju da ih bugarska braća duboko vole i da žele za večnost saradivati sa njima.

Proste vežbe naših sokolskih članica.

na dobro jednog i drugog bratskog naroda. Kao sećanje na ovaj slet, moli braću Jugoslovene da prime srećni pehar i bugarsku junačku lentu za saveznu sokolsku zastavu. Na koncu je brat Atanasov pozvao sve Junake, da kliknu »ura!« za Kralja Petra II, za Jugoslaviju i za jugoslovensko Sokolstvo!

Oduševljene ovacije popratile su reči starešine Atanasova, a muzika je otvirala jugoslovensku narodnu himnu. U isto vreme su se braća Belajčić i Atanasov srdačno zagrlili, a dve savezne zastave, Sokola i Junaka, ukrstile su se, u znak simboličnog grljenja i bratstva.

Odmah nakon toga, predao je starešina Atanasov jedan pehar, kao dar jugoslovenskom sokolskom naraštaju, a zatim je predao poklone našim, muškim i ženskim pobedničkim takmičarskim vrstama.

Nakon ove svečanosti, koja je ostavila najdublji utisak na sve prisutne, nastavljene su vežbe, u kojima su, sa lepim uspehom učestvovali i naši stariji vežbači, te članovi naših seoskih sokolskih četa.

Odlikovani Sokoli

Na koncu je priredena još jedna svečanost, time što su dve sokolske zastave ukrašene pobedničkim vencima, a zatim je starešina Atanasov predao svečana odlikovanja Nj. V. Cara Borisa pedesetorici Sokola i Sokolica iz svih, naših župa i iz Saveza, čija ćemo imena, doneti u idućem broju. U ime odlikovanih zahvalio se toplim rečima br. Dr. N. Škerović.

Završetak sleta

Time su završene sletске svečanosti na stadionu, a odmah zatim počela se svrstavati povorka, kojom je trebalo da se završi slet. Sokoli i Junaci svrstavali su se, kličući i pozdravljajući jedni druge, a zatim je sa stadiona pošla svečana povorka Junaka i Sokola, sa svim svojim mnogobrojnim zastavama i sa nekoliko muzika, noseći zapaljene lampione i kličući bugarsko-jugoslovenskom bratstvu. Pošto se već spustila noć, priredena je i rasveta sa različitim vatrometima, a povorka je krenula glavnim sofijskim ulicama do spomenika cara Oslobođitelja, svuda pozdravljena od ogromnog mnoštva građanstva. Sa najvišim oduševljenjem otpetvana je himna »Hej Sloveni«, — samo je za žaljenje, što je kiša iznenada omela tu veličanstvenu manifestaciju i brzo je prekinula.

Posle završenih svečanosti, Sokoli su se vratili u svoje nastambe, da se sprema na povratak. Još iste ve-

čeri bile su sofijske ulice i restorani pune naših Sokolova, koji su se praštali od novih i starih bugarskih prijatelja, a već oko ponoći počeli su prvi sokolski vozovi da ostavljaju Sofiju, pa redom, sve do četvrtka ujutru. Na željezničkoj stanici bilo je uvek mnoštvo Junaka, koji su dolazili da otprate sokolsku braću, kličući neprestano jedni drugima i želeći skoriji sretan sastanak, prilikom sleta u Buogradu.

Meђuslovenske veze

Staršinstvo Saveza SKJ održalo je, za vreme sleta u Sofiji, užu sokolsku konferenciju sa predstavnicima bugarskih Junaka, te ruskog i poljskog Sokolstva. Na pretkonferenciji se govorilo o pitanjima, koja interesuju slovensko Sokolstvo uopšte.

*

U cilju što srdačnijih veza između naših Sokola i bugarskih Junaka, popilo je celokupno članstvo sokolskog društva Batajnice, koje se našlo na sletu u Sofiji, u Berniku, u goste braći Junacima, sa kojima su napravili pobratimstvo još za vreme prošlog sleta bugarskih Junaka, god. 1935; a kao uzvrat

Audiјенција kod Цара Бориса

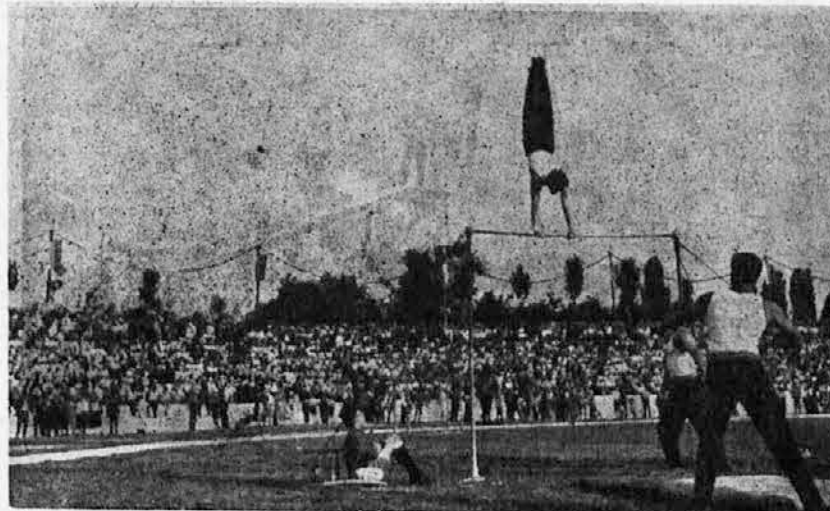
У четвртак после подне, у пет сати, примио је Њ. В. Цар Борис у посебној аудијенцији представнике старшинства Савеза СКЈ, Др. В. Белајчића, Др. Михајла Градојевића, инж. М. Смиљанића, Адолфа Штефана и Н. Бартуловића.

Њ. В. Цар Борис остао је у разговору са представницима југословенског Соколства читав сат. Информисао се потанко о приликама у југословенском Соколству, о његовој организацији, о различитим гранama соколског рада итд. Цар Борис се у разговору изразио, да је наступ наших Сокола у Софији на Њега оставио најбољи утисак и да је Његова најврућа жеља, да се сарађује братских организација и братских народа настави, на срећу једних и других. Цар Борис је, у даљем разговору, показао интерес и за опште прилике у Југославији, нарочито културне и економске, код чега су наши представници са нарочитим задовољством могли да утврде, да су бугарском владару

Odličan nastup naših vežbača na sletu u Sofiji

U nedelju je na lepom i ukusnom stadionu bugarskih Junaka održan prvi javni čas velikog junačkog sleta u Sofiji. Sam stadion je lepo uređen građen još 1930, a doterivan 1935 i 1939 godine. Može da primi nešto preko 30.000 gledalaca. Same tribine primaju oko 2000 gledalaca. Vežbalište je veliko 105 na 72 m². Na dan vežbe bilo je prisutno preko 31.000 gledalaca. Našim nastupom rukovodili su Miroslav Vojinović, zamenik saveznog načelnika i Milica Šepa, zamenica savezne načelnice. Grupu od 778 članova vodio je zamenik sav. načelnika ing. Vojo Pajić, a članice zamenice savezne načelnice Olga Skovran. Prva tačka programa bile su proste vežbe članova bugarskih junaka. Njih 660 na broju nastupilo je dosta složenim korakom na sletištu, toplo pozdravljeni od mnogobrojne publike, naročito od Sokola, koji su zauzeli gotovo četvrtinu tribina. Vežba je započela pevanjem bugarske himne, koju je stadion saslušao stojeći. Same vežbe bile su dobre i dosta skladno odvežbane, praćene pevanjem, što im je davalo naročiti čar i lepotu. Sama boja odela za naše prilike i sa našeg gledišta bila je dosta mrtva (crne gaćice i bele majice). Posle članova bugarskih Junaka, nastupile su Junakinje, njih 560 na broju. I njihove vežbe bile su dobro izvedene. I ovde je boja odela umanjivala vrednost vežbi. Publika je toplo pozdravila skladno i jednovremeno vežbanje bugarskih Junakinja.

Posle Junakinja, snažnim i čvrstim korakom nastupilo je na sletištu 778 članova jugoslovenskih Sokola. Sta-

Brat Mihočinović pri međudržavnom takmičenju.

za posetu, koju su Junaci iz Bernika ranije učinili društvu u Batajnicama. Naša braća su u Berniku bili najsrdačnije дочекани.

Sokoli učitelji, koji su se našli na sletu u Sofiji, održali su u prostorijama Slovenskog društva zajedničku konferenciju, sa učiteljima Junacima, na kojoj se raspravljalo o zajedničkom radu jednih i drugih, na području vaspitavanja omladine u duhu bratstva. Do sličnog kontakta došlo je i između profesora, Sokola i Junaka.

zale probe i takmičenja na spravama, a posle podne javne vežbe, na kojima su nastupala razna junačka udruženja iz Sofije i unutrašnjosti, sa prostim vežbama, narodnim igrama i vežbama na spravama. Sem svečanog nastupa, u nedelju posle podne, jugoslovensko Sokolstvo je nastupilo i u utorak posle podne, sa prostim vežbama naraštajaca i naraštajki. Jedna i druga naša tačka bile su lepo izvedene i naišle su na najlepší prijem kod publike, koja je za vreme svih vežbi u znatnom broju posećivala stadion.

Ivan Sedlaček

Međudržavni gimnastički susret Jugoslavija—Bugarska

Međudržavni gimnastički dvoboj, u okviru sleta, koji je bio prekinut zbog kiše, odlukom sudijske komisije završen je bez poslednje discipline — skoka preko konja. Utakmice je otvorio glavatara bugarskih junaka. Josif Bureš, a u ime jugoslovenskih sokola pozdravio je takmičare brat Miroslav Vojinović. Prema tome, utakmice su održane u peteroboju i to na razboju, vratilu, konju, krugovima i u prostim vežbama. Sudije na ovim utakmicama bili su naši i bugarski međunarodni gimnastički suci. Voda jugoslovenske gimnastičke vrste, Janez Pristov, iz Jesenice predao je bugarskoj gimnastičkoj vrsti lepu statuu »pobednika«.

Tehnički rezultati ovih utakmica su sledeći:

Preste vežbe

- 1) Kujundžić Josip (J) 9.95 bodova
- 2) ing. Ivančević Ivan (J) 9.55 „
- 3) Mirčev Neno (B) 9.35 „

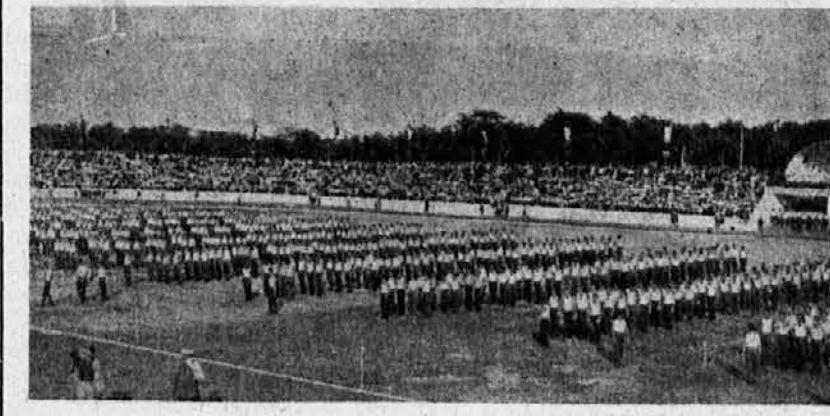
Vratilo: I) Mirčev Neno (B) 9.95, II) Kujundžić Josip (J) 9.80 i III) ing. Ivančević Ivan (J) sa 8.95 bodova.

Razboj: I) Mirčev Neno 9.80 bodova, II) ing. Ivančević Ivan 9.65 bodova i III) Kujundžić Josip sa 9.50 bodova.

Krugovi: I) ing. Ivančević Ivan sa 9.60 bodova, II) Boltžar Stjepan sa 9.05 bodova i III) Mirčev Neno sa 9. bodova.

Konj sa hvataljkama: I) Kujundžić Josip 8.90 bodova, II) Mirčev Neno sa 8.80 bodova i III) Boltžar Stjepan sa 7.75 bodova.

Ukupni plasman je sledeći: I) Mirčev Neno (B) sa 46.90 bodova, II) Kujundžić Josip (J) sa 46.80 bodova, III) ing. Ivan Ivančević (J) sa 44.65 bodova, IV) Mihočinović Rade (J) sa 41.70 bodova, V) Boltžar Stjepan (J) sa 40.15 bodova, VI) Sjarov Ivan (B) sa 38.10 bodova, VII) mesto deli Miloš Čilović Milan (J) i Čureški Ivan (B) sa 37.95 bodova, VIII) Jelić Drago (J) sa 37.85 bodova, IX) Panjotov Boris (B) sa 36.15 bodova, X) Lesjak Franjo

Proste vežbe našeg sokolskog članstva.

Završna slika vežbe ruskog Sokolstva.

(J) sa 35.95 bodova, XI) Lapajne Stane (J) sa 34.55 bodova, XII) Luckanov Vašilj (B) sa 33.55 bodova, XIII) Stojanov Pavel (B) sa 33.40 bodova, XIV) Bobev Radoslav (B) sa 30.95 bodova, XV) Hristov Jovi (B) sa 27.20 bodova.

Naša takmičarska vrsta vidno je otkakala od bugarske, kod koje je jedino Mirčev predstavljao klasu. On je zaista bio dobar, ali nije bio bolji od našeg Kujundžića i Ivančevića, nego jednak sa njima. Same utakmice bile su rastegnute od 9 do 17 i po časova što je kod takmičara izazvalo razumljivu nervozu. Utakmice je mnogo ometala i kiša.

Ivan Sedlaček

Srdačna izjava br. N. Anastasova

Uredništvo „Sokolskog Glasnika“ zamolilo je Ivana Anastasova, staršinu vitoshke oblasti Junaka, koji je vrlo često dolazio u Beograd i koji među jugoslovenskim Sokolstvom ima najviše li-

них prijatelja, te uživa posebne simpatije sve naše braće, da mi da jednu izjavu o njegovim utiscima sa sleta. Br. Anastasov, koji je sa tolikom srdačnošću uvek dočekivao svakog Sokola, koji je dolazio u Bugarsku, je odgovorio:

„Дочекујући и овога пута југословенске Соколе у Драгоману, ја сам им одмах пожелио, да се у братској Бугарској осећају као код своје куће. У тој кући су срца свију Јунака и свију Бугара отворена за свакога од њих. Жалећи што се тако брзо растаје, ја мојим југословенским браћу да понесу са собом наше најсрдачније жеље и најдубљу захвалност за братску посету, а нарочито са стране моје и мојих Јунака, из Витошке области.

До виђења, драга соколска браћо, на вашем великом слету, у прекрасном и драгом, братском Београду. Здравеј! Здравеј!“

Dr. Dragića i Dr. Gradojevića. Profesor Minev izrazuje svoje veliko zadovoljstvo što je čitav taj broj „Sokolskog Glasnika“, sa puno ljubavi, posvećen Bugarima i bugarsko-jugoslovenskim odnosima.

Tople napise posvetili su jugoslovenskim Sokolima i ostali listovi, kao na pr. „Zora“, „La Parole Bulgare“ itd.; a „Ilustrovani List“ je posvetio čitav broj Jugoslaviji i jugoslovenskom Sokolstvu, objavivši u njemu velike slike Nj. V. Kralja Petra II, Nj. Vis. Kneza Namesnika Pavla, blaženopochivšeg Kralja Ujedinitelja, Karađorđa, jugoslovenskog poslanika u Sofiji, Jurišića itd.

Naslovi u svima listovima, preko čitave strane, glase: „Dobro došli!“, „Oduševljene manifestacije jugoslovenskim Sokolima!“, „Veliko slavlje bugarsko-jugoslovenskog bratstva!“, „Jugoslovenska braća srdačno pozdravljena u Sofiji!“ itd. Čak i karikaturiste bugarskih listova posvećuju svoje radove boravku jugoslovenskih Sokola. Narocito je značajna karikatura poznatog umetnika, Aleksandra Božinova, koja prikazuje bugarskog Junaka, sa pticom sokolom u ruci, a nosi tekst: „Junaci i Sokoli, tako su išli nekada zajedno u lov na ptice grabljivice. Mogu to i danas, ali traži se da družina bude složna i verna!“

„Zarja“ je, u broju od 12 jula, objavila opširan intervju sa bratom Dr. Miloradom Dragićem, pod naslovom „Bugarska i jugoslovenska omladina na radu za dobro dveh bratskih zemalja i mira u svetu“. U razgovoru sa dopisnikom „Zarje“, brat Dragić je naročito podvukao privrženost jugoslovenske omladine ideji bratske zajednice jugoslovenskog i bugarskog naroda i izneo je podatke o radu Odbora jugoslovenske omladine za odbranu zemlje. Naglasio je, da Sokolstvo ima u svojoj osnovi demokratičnost i ljubav za slobodom i da će ono uvek biti na čelu svih stremjenja za odbranu nacionalne nezavisnosti i za tesnu saradnju slovenskih naroda. Jugoslovensko Sokolstvo ne priznaje nikakve malodušnosti ni kapitulacije, pa u tome treba da su složne jugoslovenska i bugarska omladina. Zajednica i slobodan razvoj balkanskih naroda čine osnovu za slobodu i procvat Bugarske i Jugoslavije.

Isti broj „Zarje“ donosi i razgovor sa bratom Milošem Stanojevićem, predsednikom Prosvetnog odbora Saveza SKJ, pod naslovom „Ideali junačkosokolske organizacije“. Brat Stanojević je izjavio, da je cilj Sokolstva služba otadžbini i slovensku, i dao je podatke o prosvetnom i socijalnom radu jugoslovenskog Sokolstva u širokim slojevima naroda. Završio je mišlju da Slovenci treba da pokažu, da su rasa, dostojna svačijeg poštovanja. — List donosi još i razgovor sa sestrom Marijom Otsokolja, prednjačicom sokolskog društva u Knjaževcu, koja je podvukla značaj žene u sokolskoj organizaciji i oduševljenje Sokolica za posetu bratskoj Bugarskoj.

Konačno, u tom istom broju nalazi se i članak bugarskog publiciste, Lozana Strelkova, pod naslovom „Jedinstvo bugarske i jugoslovenske omladine“, u kome se kaže, da je najsigurniji put za potpuno zbliženje dva bratska naroda, ako omladina uzme u svoje ruke taj ideal i ako ga energično provodi.

„Utro“ je pred konac svečanosti donelo članak, pod naslovom „Šest dana“, u kome kaže:

„Sokoli bratske Jugoslavije proveli su u našoj prestonici šest dana. Za celo vreme oni su svuda bili predmet osobitih simpatija i ljubavi koju su manifestovali bugarski Junaci i celokupno građanstvo prestonice. Slovenska Solija pružala je braći Sokolima prijem, koji im može pružiti samo topla i iskrena slovenska duša. Dani, koje su Sokoli proveli u Sofiji predstavljaju svečanost lepe i silne slovenske ideje, koja se kao stihija razvija u mladoj generaciji slovenskih naroda. Bugarski Junaci i prestonica slovenske Bugarske dali su za ovu ideju sve ono što su snage i mogućnosti sadašnjeg momenta dozvoljavale.“

Sa veličanstvenog sleta u Zagrebu, 25 juna: Seoske čete u povorci.

Smrt br. Boj. Bojkovića

Za vreme sleta u Sofiji desio se bolan slučaj, pa je naše Sokolstvo izgubilo jednog vrednog i čestitog brata. Došavši u Sofiju, pun znosa, brat Bojidar Bojković, iz čete Bujanova, župa Skoplje, dobio je iznenađujuć napad slepog creva, i, ma koliko da je operacija odmah učinjena, naš dragi brat je preminuo u uторак u ноћи.

Brat Bojković je umro u najlepšim godinama (21 godinu), bio je skroman i čestit trgovac, odličan vejbac i Соко, a za sobom ostavljao, ženu sa detetom i roditelje. Priređen mu je svečan ispraćaj iz Sofije i smrti ostaci dragog brata, koji je preminuo vršehi sokolsku dužnost, preneti su u rodno село.

Sokolsko slavlje u Metlici

Rodno mesto br. Engelberta Gangla, Metlika, doživelo je prošle nedelje veliki dan. Na vrlo svečan način izvršeno je osvećenje Sokolskog doma, koji nosi ime „Ganglov dom“. Uoči proslave prošla kroz Metliku povorka Sokola sa lampionima i muzikom do kuće br. Gangla, priredivši mu srdačne ovacije. Posle toga priredena je svečana akademija sa biranim programom.

U nedelju su celo pre podne dolazili gosti sa svih strana. Primećen je veliki broj Sokola iz župe Karlovac, Zagreb, Ljubljana, Novo Mesto, iz čitave Bele Krajine i čak sa Korduna. Ogromna povorka dočekala je na željezničkoj stanici izaslanika Nj. V. Kralja pukovnika g. Popadića iz Karlovca, otprativši ga uz velike manifestacije Nj. V. Kralju i našoj narodnoj vojsci, do Opštine, gde mu je predsednik g. Malešić ponudio so i hleb. Zatim je povorka krenula do Sokolskog doma, gde je u prisustvu nekoliko hiljada učesnika izvršeno svečano otvaranje Doma. Tom prilikom je govorio br. Nace Hočevar, starešina društva, iznevši istorijat gradnje Doma, koji je podignut u okviru Sokolske Petrove petoletke. Govorio je i delegat Saveza br. Marko Sablić, starešina župe Karlovac, koji je predao ključeve Doma Starešini društva, general Putniković iz Karlovca, delegati župa iz Zagreba, Novog Mesta i Ljubljane, te predsednik opštine. Na kraju je brat Gangl predao društvu jednu kutiju, u kojoj se nalazi pesak srebrne boje iz reke Ahe iz Švajcarske, u kojoj je neumrla Tirš našao tragičnu smrt. Ovaj gest br. Gangla popraćen je dugotrajnim manifestacijama i poklicima br. Ganglu i Sokolstvu.

Pročitani su i brojni brzoglasni pozdravi, među kojima i čestitka Č.O.S. koju je poslao br. Truhlarž, u ime češkog Sokolstva. Ova čestitka naročito je pozdravljena toplim ovacijama br. češkom Sokolstvu i češkom narodu. Posle otvaranja Doma pošla je kroz varoš svečana povorka od nekoliko hiljada Sokola, koji su celim putem zasipani cvećem. Naročito su srdačno pozdravljeni Sokoli-seljaci sa Korduna.

Posle podne održana je javna vežba, koju je posmatralo mnoštvo sveta. Uz domaće Sokole, nastupili su i gosti iz susjednih župa. Sve tačke izvedene su na opšte zadovoljstvo. Svečanost je završena kasno u noć uz neprekidne manifestacije Kralju, Jugoslaviji, Sokolstvu i br. Ganglu.

Počast herojima na Kajmakčalanu

Na Kajmakčalanu održan je prošle srede poмен Блаженопоч. Краљу Петру, Краљу Александру и сви-ма палим јунацима. Помен је ове године био нарочито свечан, јер је одржан у оквиру прославе 550 годишнице Косовске битке. Помену су присуствовали изасланик Н. В. Краља генерал г. Десан Алексић, министри г.г. Алтипармаковић и Маштровић, делегати Скупштине и Сепата и делегат Сокошког Савеза бр. Брановачки, старшина жупе Скопље, који ће до године бити домаћин ове славе. Свечана служба божја обављена је у капели, коју је подигао Блаженопоч. Краљ Александар. Присутно мноштво народа дуго се задржало на овом светом месту, сећајући се хероја што падоше за слободу.

Rad čete u Babušu

Sokolska četa u Babušu, srez Nerodimski, radi vrlo uspešno na svim poljima sokolskog i nacionalnog rada, u ovom kraju na domaku slavnog Kosova. Četa je osnovana pre godinu dana, a nakon dolaska br. D. Jakšića, učitelja, njen se rad udvostručio. Nedavno je četa priredila svoje zabavno veče, na kome su Sokoli — diletanti uspešno izveli Nušićev komad: „Danak u krvi“. Prisutni, na čelu sa komandantom mesta iz Uroševca, nagradili su izvođače burnim aplauzom, naročito br. Jakšića, koji je igrao glavnu ulogu.

U okviru Sokolske Petrove petoletke četa se zavetovala urediti svoje letnje vežbalište i zasaditi u jesen dvored bagremova kroz село.

Sofijska štampa o našim sokolima

Sva sofijska štampa posvetila je mnogo pažnje slету bugarskih Junaka, a naročito učešću jugoslovenskog Sokolstva na tom slету. U oči dolaska jugoslovenskih Sokola doneli su mnogi bugarski listovi pozdravne članke sa strane redakcije, ili iz pera uglednih junačkih prvaka i intelektualaca. Tako je na pr. u „Miru“ objavljen članak sestre Marine Dobrevne, načelnice Saveza Junaka, pod naslovom „Dobro došle sestre Sokolice!“, u kome kaže, da su prošla vremena kada slovenske žene nisu aktivno učestvovalе u nacionalnom životu.

„Pri vašem dolasku u Sofiju, mi vas pozdravljamo i primamo vas sa širokim, iskrenim i sestrinskim zagrljajem; u želji da ovaj slet donese najboljeg ploda u radu za ujedinjenje slovensva i za iskreno bratstvo, koje treba da donese spas nama i svima slovenskim narodima.“

„Zarja“ objavljuje članak St. Atanasova o organizaciji i brojnom stanju jugoslovenskog Sokolstva, u kome daje tačne podatke o sokolskom životu, i naročito ističe, da je Sokolstvo vrlo važan faktor u opštem nacionalnom životu Jugoslavije, a specijalno u napretku našeg sela.

U listu „Dnes“ objavila je Eva Ilkova iscrpni članak, pod naslovom „Sokolsko-junačka ideologija“, u kome piše:

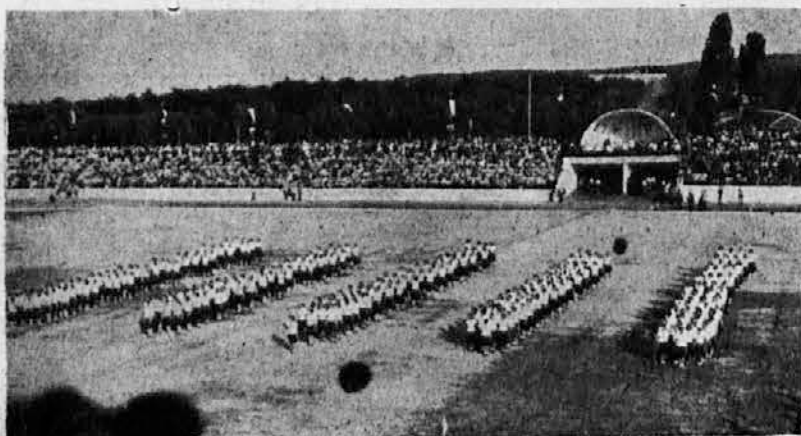
„Junaštvo i Sokolstvo nastoje da stvore duhovno i telesno zdrav

narod, te da prodube nacionalni osećaj i ljubav prema čovečanstvu. Sokolstvo ide zatim, da slovenska kultura i civilizacija dadu što bogatiji prinos napretku sveta. Sokolstvo i junaštvo su miroljubivi, i cene jednako ličnu slobodu, kao i slobodu naroda i celoga čovečanstva. Njihove ideje su demokratične i napredne. Sokolstvo i junaštvo predstavljaju sintezu antične i hrišćanske etike, u ljubavi prema naciji i prema čovečanstvu.“

„Slovo“ donosi uvodni članak, pod naslovom „Dobro došli, braćo!“, u kome sa najvećim oduševljenjem govori o jugoslovenskim Sokolima.

„Sokoli su simbol slovenske zajednice. Oni su spomen vekovne slovenske borbe protiv ropstva i mraka. Oni utelovljuju sve nade otadžbine na slobodu i veličinu. Danas je više nego ikada korisna i potrebna ova manifestacija slovenskog bratstva. Bratski jugoslovenski Sokoli će imati prilike da vide koliko je naš narod privržen idealima koji su nam zajednički i koliko drži do toga, da Bugarska i Jugoslavija, rame uz rame, idu ka boljoj budućnosti, u miru i složnome radu.“

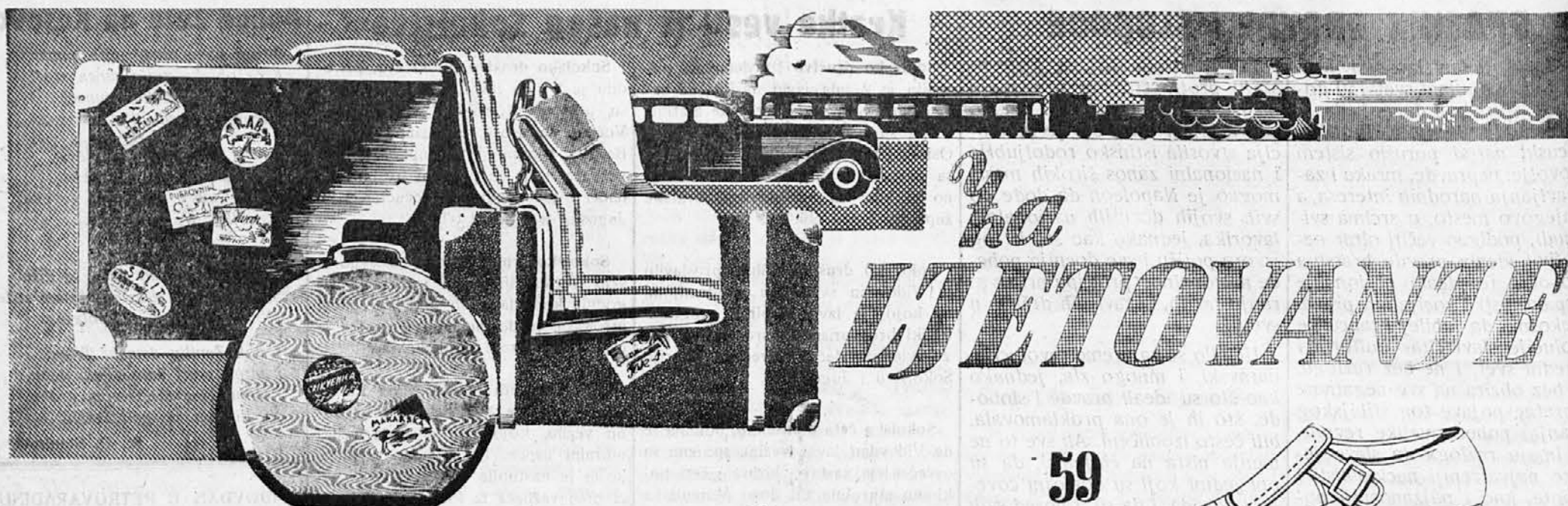
Isti list objavljuje i članak Dr. Mihajla Mineva, pod naslovom „Bratske manifestacije Jugoslovena i Bugara“, u kome naročito citira pisanje „Sokolskog Glasnika“, navodeći čitave pasuse iz uvodnog članka u prošlom broju našega lista, te iz članaka braće

Proste vežbe sokolskih članica.

Novi Ganglov sokolski dom društva Metlika.

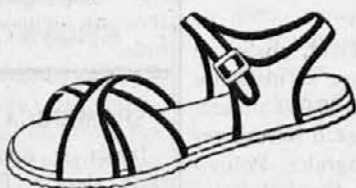
12

45301-2204

Za ljepe dane najjeftinije i najpodesnije dječje cipelice sa gumenim donom. Dječje Din 12.- i Din 15.-, ženske Din 19.-, muške Din 25.-

15

4531-1965

Dječje cipelice od jakog engleskog platna u bijeloj boji, sa gumenim donovima. Dječji za ljeto.

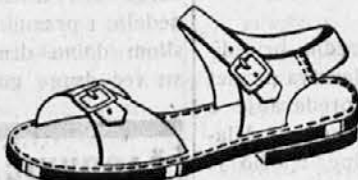
19

40891-7063

Dječje sandalice od jakog platna, sa elastičnim donom i špangom preko rista.

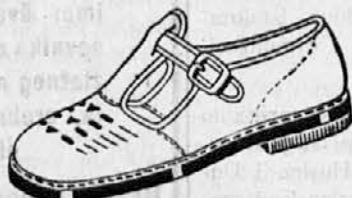
35

5982-44800

Praktične dječje sandalice od kože, sa jakim kožnim donovima. Nemirnoj djeći na igru i šetnju.

35

5981-44864

Fina dječja fleksibilna sandala, sa ukrasom i špangom preko rista. Dobro za ljeto.

35

5961-13841

Divne dječje sandalice od fine bijele kože, sa jakim kožnim donovima. Trajne su, a uz to vrlo jeftine.

59

35915-5141

Moderne fine cipelice od crvenog bureta, sa spužvastim elastičnim donovima, obložene gumom.

19

45615-1166

Lagane kupaće ženske cipelice od platna, sa elastičnim gumenim donom.

59

3985-15176

Ukusno izrezane cipelice od fine bijele kože, sa kožnim donovima i niskom potpeticom. Idealne za tople ljetne dane.

59

34995-5187

Lagane cipelice izrađene od finog crvenog diptina, sa niskom potpeticom.

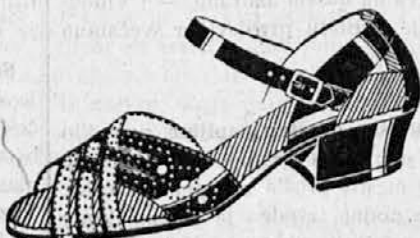
59

6695-0010

Noge ćete najbolje odmoriti u ovim laganim cipelama od finog engleskog platna, kombiniranog u bijeloj i crvenoj boji.

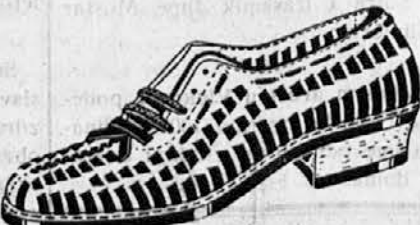
79

3985-95154

Savršeno ljepe cipelice za ljeto od fine kože, u plavo-bijeloj kombinaciji sa kožnim donom i potpeticom.

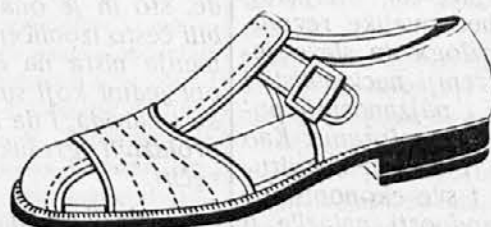
99

935-14114

Najnoviji model iz Meksika! Ženske sandale iz fine kože, pletene u bijelo-plavoj ili crvenoj kombinaciji. Za ljeto nema lakših i elegantnijih cipela.

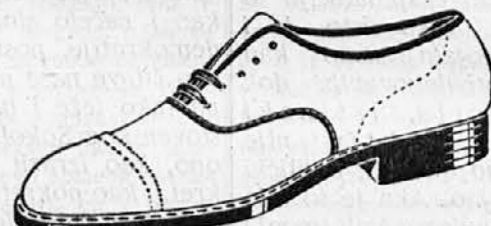
59

38697-2278

Elegantne muške sandale od jakog engleskog platna sa elastičnim donovima. Pružaju nozi udobnost i dovoljno zraka.

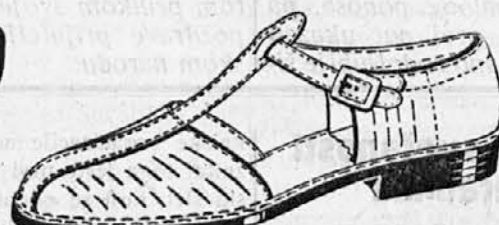
59

9337-2203

Gospodinu uz novo odijelo dobro pristaju ove fine cipele od bijelog ili sivog platna.

79

8767-04686

Vrlo udobna muška fleksibilna sandala od mekane kože sa kožnim donom i potpeticom.

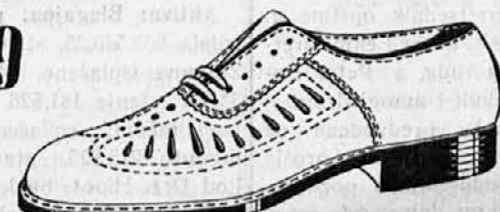
99

9927-0743

Moderne cipele gospodi za ljeto. Izrađene su od smeđe kože kombinirane sa platnom i kožnim donovima.

129

3039-44674

Muške lagane polucipele na ram šivene izrađene od fine kože sa bušenim ukrasom i kožnim donom.

9

4

»JADRAN«

Praktične i trajne čarape gospodi za ljeto. Ne zahtijevaju podvezice, jer na vrhu imaju upletenu gumicu, koja ih drži.

»SELCE«

Svoju djecu najviše ćete ohrabrovati, ako im za ljeto kupite ove slatke soknice.

